

فرهنگ واژگان متون تاریخی

انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی

سیامند خلیلی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

تهران، ۱۳۹۱

سرشناسه: خلیلی، سیامند، ۱۳۵۹ -

عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ واژگان متون تاریخی: انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی/سیامند خلیلی .

مشخصات نشر: تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۳۴۳ ص.

شابک: 978-964-426-563-1

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: تاریخ -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی

موضوع: تاریخ -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی

موضوع: فارسی -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی

موضوع: زبان انگلیسی -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی

شناسه افزوده: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رده بندی کنگره: ۴۲۰/۴۸۵/۴۸۵

رده بندی دیویی: ۹۰۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۶۰۰۶۰۲

فرهنگ واژگان متون تاریخی

انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی

مؤلف: سیامند خلیلی

ویراستار: بابزید رسولیان

ناشر: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مدیر نشر: ناصر زعفرانیچی

ناظر چاپ: مجید اسماعیلی‌زارع

نسخه‌پرداز: فرزانه صادقیان

آماده سازی: عرفان بهار دوست

حروف‌نگار و صفحه‌آرا: امید اسماعیل‌پور

چاپ اول: ۱۳۹۱

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: یک فرهنگ

ردیف انتشار: ۸۹-۹۰

بها: ۶۰۰۰ تومان

حق چاپ برای پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی محفوظ است.

ISBN 978-964-426-563-1

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۶-۵۶۳-۱

نشانی: تهران، صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۴۱۹، تلفن: ۸۸۰۴۶۸۹۱-۳، فاکس: ۸۸۰۳۶۳۱۷

مقدمه

با توجه به اهمیت زبان انگلیسی در تمام سطوح زندگی انسان و نیاز رشته‌ی تاریخ به عنوان یکی از شاخه‌های علوم انسانی به استفاده از پژوهش‌ها و تحقیقات محققین خارجی خصوصاً مورخان و فیلسوفان تاریخ انگلیسی زبان، این امر مستلزم وجود فرهنگ‌های تخصصی در دوره‌های مختلف تاریخی برای درک بهتر حوادث و رویدادهای گذشته‌ی زندگی انسان است.

اساساً نوشتن هر فرهنگ لغت تخصصی دشواری‌های خاص خود را دارد. در زمینه‌ی تاریخ، «فرهنگ تاریخی-سیاسی ایران و خاورمیانه»، اثر غلامرضا علی بابائی از سوی انتشارات رسا به صورت (فارسی به فارسی) چاپ شده است. در حوزه‌ی (انگلیسی به فارسی)، کتاب «فرهنگ تاریخ» نوشته‌ی آلن بالمر، ترجمه‌ی احمد تدین و شهین احمدی از طرف انتشارات آگاه منتشر گردیده که بیشتر تاریخ معاصر جهان بعد از انقلاب کبیر فرانسه را شامل می‌گردد. این کتاب تحت عنوان «فرهنگ تاریخ معاصر» به وسیله‌ی عباسقلی غفاری فرد در انتشارات نگاه نیز ترجمه و منتشر شده است. کتاب «فرهنگ تخصصی واژه‌های کاربردی در تاریخ» نیز به صورت (انگلیسی به فارسی) توسط پروانه صالحی با در انتشارات آوا به چاپ گردیده است. در واقع عدم وجود یک فرهنگ لغت تخصصی جامع (انگلیسی به فارسی) و (فارسی به انگلیسی) در زبان، در حوزه‌ی تاریخ برای ترجمه‌ی متون انگلیسی موجب نگارش فرهنگ حاضر گردید.

این واژه‌نامه، فرهنگی دو سویه است که واژگان رایج متون تاریخی را به انگلیسی و فارسی در اختیار خوانندگان قرار می‌دهد و نگارنده مدعی نیست که تمام واژگان تاریخی را در این کتاب گردآوری نموده و گرنه نگارش واژگان تاریخی، آثار باستانی، اسامی و اماکن تاریخی خود مستلزم تالیف چندین فرهنگ لغت تخصصی تاریخ (انگلیسی به فارسی) و (فارسی به انگلیسی) در حوزه‌های مختلف تاریخ باستان، اسلام، دوران اسلامی، جهان، مطالعات قفقاز و آسیای مرکزی، مطالعات خلیج فارس، نسخه‌شناسی، فرهنگ و تمدن اسلام، تاریخ محلی و ... است. در این فرهنگ به ندرت به اسامی، اماکن و آثار باستانی اشاره گردیده و سعی شده تا واژه‌ها، لغات مهم و اساسی که در متون و مقالات (انگلیسی) تاریخی کاربرد دارند آورده شود.

این فرهنگ بیشتر در زمینه‌ی متون تاریخی تدوین و گردآوری شده است تا دانشجویان، پژوهش‌گران و کسانی که در زمینه‌ی متون تاریخی و به خصوص ترجمه فعالیت می‌کنند، بتوانند بدون مراجعه به فرهنگ‌های متعدد از آن استفاده نمایند و لازم به ذکر است که برخی از واژه‌ها، در دوره‌های مختلف تاریخی معانی متفاوتی دارند که در حد امکان سعی شده است معانی متفاوت واژه‌ها در دوره‌ی مربوطه آورده شود تا خوانندگان با مشکل مواجه

نگردند. اگرچه برخی از وازگان در بین شاخه‌های مختلف علوم انسانی اعم از تاریخ، علوم سیاسی، علوم اجتماعی، فلسفه، باستان شناسی، جغرافیا و ... مشترک هستند این امر در ترجمه باید مورد توجه قرار گیرد. در داخل متن برانتزهایی به کار برده شده است. به عنوان نمونه ساقط کردن (حکومت) یعنی واژه اشاره به حکومت دارد یا در بعضی جاها (ج) نوشته شده که نشان‌گر جمع آن واژه است. امید است که این واژه‌نامه آغازی برای نگارش فرهنگ‌های تخصصی تاریخ (انگلیسی به فارسی) و (فارسی به انگلیسی) در دوره‌های مختلف تاریخی گردد.

با توجه به اینکه در فرهنگ وازگان، اغلاط چاپی حتی‌الامکان باید کم باشد ولی این امر گریز ناپذیر و در داخل متن ممکن است به چشم بخورد. انتظار می‌رود تا عزیزی که این فرهنگ را مطالعه می‌نمایند نواقص، کمبودها و اشتباهات معنایی، چاپی و غیره را از طریق آدرس الکترونیکی زیر به بنده منعکس نمایند.

mahabad_sya@yahoo.com

سیامند خلیلی

مهر ماه ۱۳۸۹